

**KOTI-, ASUMIS- JA HOIVAPALVELUIDEN
ASIAKASMAKSUT 1.7.2021 alkaen**

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

Sisällys

1. Yleistä	3
2. Kotona annettavasta palvelusta sekä sosiaalihuoltolain mukaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) perittävät asiakasmaksut	4
2.1 Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) perittävä asiakasmaksu.....	4
2.2 Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) perittävän asiakasmaksun perusteena olevat tulot.....	5
2.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen).....	6
2.4 Jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen) perittävät tukipalvelumaksut .	7
2.5 Tilapäisen kotona annettavan palvelun maksut	10
2.6 Lyhytaikaisen palveluasumisen maksut	10
2.7 Muuta huomioitavaa	10
2.7.1 Sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen) ...	10
3. Sosiaalihuoltolain mukaisesta tehostetusta palveluasumisesta perittävät asiakasmaksut ..	11
3.1 Sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta perittävän asiakasmaksun perusteena olevat tulot	11
3.2 Tuloista tehtävät vähennykset sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa	12
3.3. Käyttövarat	13
3.4. Muuta huomioitavaa	14
3.5. Sosiaalihuoltolain mukaisen tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoidon maksu	14
4. Kehitysvammalain mukaisesta palveluasumisesta ja tehostetusta palveluasumisesta perittävät asiakasmaksut	14
4.1 Pitkäaikaisen asumisen ylläpitomaksu	15
4.2 Lyhytaikaisen asumisen maksu	15
5. Vammaispalvelulain mukaisesta palveluasumisesta perittävät asiakasmaksut	16
5.1 Pitkäaikaisen asumisen maksu	16
5.2 Lyhytaikaisen asumisen maksu	16
6. Laitospalveluista perittävät asiakasmaksut	16

6.1. Pitkäaikaisesta laitospalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot	17
6.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa laitospalvelussa	18
6.3 Käyttövarat	19
6.4 Lyhytaikainen laitospalvelu	19
7. Perhehoidosta perittävät asiakasmaksut	19
7.1 Pitkäaikaisesta perhehoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot	20
7.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa perhehoidossa	21
7.3. Käyttövarat	22
7.4 Lyhytaikainen perhehoito	22
8. Omaishoidon maksut	22
9. Tuetun asumisen asiakasmaksut (ikäntyneet, mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, vammaiset ja kehitysvammaiset)	22
10. Palveluseteli	22

KOTI-, ASUMIS- JA HOIVAPALVELUIDEN ASIAKASMAKSUT 1.7.2021 ALKAEN

1. Yleistä

Kotihoitoon kuuluvan kotipalvelun järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (1301/2014) 19 §:n ja kotisairaanhoidon järjestäminen terveydenhoitolain (1326/2010) 25 §:n kunnan järjestämisvelvollisuuden mukaisesti tehtäviin. Sosiaalihoitolain § 20 mukaan, kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja terveydenhoitolain 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta.

Asumispalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihoitolain (1301/2014) 21 §:n säädöksiin, joiden mukaan kunnan tai kuntayhtymän on huolehdittava asumispalveluiden järjestämisestä. Asumispalveluja voidaan järjestää sosiaalihoitolain, vammaispalvelulain (380/1987) tai kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) nojalla. Asiakasmaksun määräytymiseen vaikuttaa se, minkä lain nojalla asumispalvelu on järjestetty.

Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Asiakasmaksupäätöksessä tiedotetaan asiakasmaksun alentamisen/perimättä jättämisen mahdollisuudesta.

Mikäli asiakkaalla on taloudellisia vaikeuksia asiakasmaksun maksamisessa, tulee hänen olla yhteydessä maksupäätöksen tehneeseen viranomaiseen.

Asiakasmaksua ei peritä:

- Suomessa asuvilta vuosien 1939 – 1945 sotiin osallistuneilta rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelustunnuksen tai rintamatunnuksen omaavilta rintamaveteraaneilta
- Sotainvalideilta, joiden haittaprosentti on vähintään 10 %
- Sota- tai sotilasinvalideilta, joiden haitta-aste on 20 % tai enemmän ja vahingoittuminen tai sairastuminen on tapahtunut asepalveluksessa tai YK-tehtävissä ennen vuotta 1991
- Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmistä
 - Kuuluvat sosiaalihoitolain mukaiseen sosiaaliseen kuntoutukseen ja ovat siksi lain mukaan maksuttomia (Asiakasmaksulaki § 4)

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta voidaan periä maksu. Maksu peritään kaikista terveydenhuollon palvelujen itsenäisistä vastaanotoista sekä tutkimus- tai hoitokäynneistä. Maksu peritään käynnistä tutkittavana tai hoidettavana sairaalassa sekä lääkärin, hoitajan, fysioterapeutin, toimintaterapeutin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotoilla. Maksu peritään myös käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä etävastaanotosta.

Maksu peritään, kun asiakas on ilman hyväksyttävää syytä ja varattua aikaa tai paikkaa ennalta peruuttamatta jättänyt saapumatta lyhytaikaisen hoito- tai asumispalvelupaikan yksikköön kuten lyhytaikaiseen asumispalveluun, perhe- tai laitoshiitoon.

Maksua ei saa periä alle 18-vuotiailta.

Käyttämättä ja peruuttamatta jätetystä palvelusta perittävä kerta maksu on 50,80 €.

2. Kotona annettavasta palvelusta sekä sosiaalihuoltolain mukaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) perittävät asiakasmaksut

2.1 Jatkuva ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) perittävä asiakasmaksu

Kunta tai kuntayhtymä saa periä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia.

Maksu saa olla enintään alla olevan maksuprosenttitaulukon mukaisen maksuprosentin osoittama määrä tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko, henkilömäärä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	588	1 084	1 701	2 103	2 546	2 924

Taulukko 1.

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Tulorajojen euromäärät tarkistetaan joka toinen vuosi työntekijän eläkelain 98 §:ssä tarkoitetun työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti. Laskennan perusteena käytetään sitä työeläkeindeksin pistelukua, joka on vahvistettu tarkistusvuodelle työntekijän eläkelain 98 §:n soveltamista varten. Tarkistusvuosi on se vuosi, jota seuraavan vuoden alusta indeksitarkistus toteutetaan. Indeksillä tarkistettujen euromäärien pyöristetään lähimpään täyteen euroon, ja ne tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden alusta.

Maksuprosentit ovat seuraavat:

	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
5	10,00	8,75	7,50	7,50	7,50	7,50
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
8	16,00	14,00	12,00	12,00	12,00	12,00
9	17,00	14,75	12,50	12,50	12,50	12,00
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00
12	20,00	17,00	14,00	14,00	14,00	12,00
13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00

16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Taulukko 2.

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin. Mikäli joudutaan käyttämään keskimääräistä palveluiden tuntimäärää, tulee asia kirjata asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan/toteuttamissuunnitelmaan. Asiakaspäätös tulee tehdä keskimääräisen tunnin mukaisesti.

2.2 Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä sosiaalihoitolain mukaisesta pitkäaikaisesta asumispalvelusta (palveluasuminen) perittävän asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määriteltäessä on otettava huomioon asiakkaan ja hänen kanssaan yhteistaloudessa asuvan puolisonsa jatkuvat veronalaiset kuukausitulot tai ansio- ja pääomatulot sekä laskennallinen metsätulo.

Mikäli puolisoista toinen asuu palveluasumisessa, tehdään hänelle oma laskelma yhden hengen mukaan.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **bruttotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki

- Eläkettä saavan hoitotuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja muut vastaavat avustukset otetaan huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.
Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaali-etuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon.

Tuloina ei huomioida:

- lapsilisä ja lapsikorotukset
- alle 16 vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- asumistuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- sotilasavustus
- rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- opintotuen asumislisä
- toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- perhehoidon kustannusten korvaukset
- kunnan maksama omaishoidon tuen palkkio

2.3 Tuloista tehtävät vähennykset jatkuvassa ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen)

Säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen) asiakkaan tuloista vähennetään:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määräajaksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi **pitkäaikaisen palveluasumisen vähennyksenä** huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)

2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ([481/1995](#)) 52 §:ssä tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain ([650/1990](#)) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

2.4 Jatkuva ja säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa sekä sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen) perittävät tukipalvelumaksut

Tukipalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19 §:n, jonka mukaan kotipalveluna järjestetään myös tukipalveluja, kuten ateria-, vaatehuolto-, kylvetys-, kuljetus-, saattaja- sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita.

Asiakkaalta voidaan periä kohtuullinen maksu asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluina järjestettävistä tai asumispalveluun liittyvistä ateria-, vaatehuolto-, peseytymis-, siivous- ja turvapalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävästä palveluista sekä muista vastaavista asumista tukevista palveluista.

Säännöllisessä kotona annettavassa palvelussa tukipalveluista peritään maksut 1.7.2021 alkaen seuraavan taulukon mukaisesti.

Tukipalvelut	2021
Ateriapalvelut	
kotiin kuljetettu ateria	
Kouvola, Hamina, Kotka, Miehikkälä, Virolahti	8,10
Pyhtää	7,70
kotihoidon asiakkaan ruokaillessa asumispalveluyksikössä, peritään asumispalveluiden mukaiset ateriahinnat	

Kylvetyspalvelu	
sisältää avustamisen/ kerta	
Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Virolahti	8,00
sisältää kuljetuksen/kerta	
Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Virolahti	15,00
Hamina	13,80
Pyykkipalvelu	
kone/kerta	
Hamina	6,20
Kouvola	10,20
Siivouspalvelu	
Hamina (Pyölintie) €/kk	37,60
Turvapalvelu (koko Kymsoten alue)	
- maksu/kk (sis. laitevuokra, hälytyspäivystys, turva-auttaja-käynnit)	41,50
- ovihälytin/kk	19,00
- lisähälytin painike/kpl/kk	13,30
- paikantava turvakello/kpl/kk	33,40
Turvapalveluasiakkaalle, jolle turvapalvelu myönnetty hallituksen 6.7.2020 (§194) myöntämisperusteissa erikseen mainitun omaishoitaja-asiakkuuden perusteella, turvapalvelu on maksuton.	
Kuljetuspalvelu	
yhdensuuntainen matka	
Kouvola, Miehikkälä, Virolahti	4,78
Päiväkeskuspalvelu	
sisältää palvelun ja ateriat, tarvittaessa kylvetys	
koko päivä (sisältää kuljetuksen)	25,43
osapäivä (ei kuljetusta)	14,75
Hamina, Kouvola, Miehikkälä, Virolahti	
Enintään 4 h tilapäishoito päiväkeskuksessa; ei sisällä kuljetuksia €/kerta	
Hamina	6,31

Taulukko 3.

Ateriamaksut asumispalveluyksiköissä:

Ateriapalvelut	2021
- aamupala	2,10
- lounas	5,20

– päiväkahvi	0,60
– kahvileipä	1,00
– päivällinen	3,90
– iltapala	2,05

Taulukko 4.

Muu palveluntuottaja perii hankintasopimuksen tai muun sopimuksen mukaisen koh- tuullisen ateriamaksun, jonka veloittaa suoraan asiakkaalta tai sopimuksen mukaan kuntayhtymältä.

Tukipalvelupaketti ikääntyneiden palveluasumisessa:

Tukipalvelupaketti	2021
sisältää pyykipalvelun, siivouksen/kk, turvapalvelun	101,50/kk

Taulukko 5.

Tukipalvelupakettiin liittyvä maksukäytäntö yhtenäistetään. Kymsote perii yksityisen palveluntuottajan yksikössä asuvilta asiakkailta 1.7.2021 alkaen saman suuruisen tu- kipalvelupakettimaksun kuin omassa tuotannossa. Tämän jälkeen yksityinen palve- luntuottaja ei peri asiakkaalta tukipalvelumaksuja.

Palveluasuminen on tarkoitettu henkilöille, joiden palvelutarve ei ole ympärivuoro- kautinen, mutta heidän palvelun tarvettaan vastaavia palveluita ei voida järjestää ko- tiin vietävien palveluiden avulla. Ikääntyneiden palveluasuminen sisältää hoivan ja huolenpidon lisäksi tukipalvelupaketin (siivous, pyykki, turvapalvelu). Bruttotulojen, perheeseen ja myönnettyjen palvelutuntien mukaisesti määräytyvän asiakasmaksun (taulukko 2) lisäksi asiakas maksaa ateriamaksut (taulukko 4) käytön mukaan sekä tukipalvelupaketin (taulukko 5) maksun niille määritellyn maksun mu- kaisesti.

Ikääntyneiden palveluasumisessa asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kus- tannettavan tarvikepaketin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämistä päivittäis- tarvikkeista, kuten wc – paperit, talouspaperit/käsi- ja pesuainet, shampoo, käsien- ja var- talon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja - tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput.

Tarvikepaketin hinta on **25 €/kk**.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluasumisessa asiakasmaksu sisältää asiakassuunnitelman/toteuttamissuunnitelman mukaiset jatkuvaluonteisesti ja sään- nöllisesti annettavat palvelut, jotka liittyvät kiinteästi asiakkaan tarvitsemaan ohjauk- seen, hoitoon ja huolenpitoon. Asiakas voi saada tukea mm. siivoamiseen, vaate- huoltoon, aterioiden valmistamiseen, hygienianhoitoon, lääkehoitoon, arjenhallintaan, vuorokausirytmien toteutumiseen, terveyteensä ja hyvinvointiinsa liittyen. Asumisyksi- kön järjestämä toiminta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut sisältyvät

asiakasmaksuun. Asiakas maksaa ateriamaksut (taulukko 4) käytön mukaan, mutta ei muita erillisiä tukipalvelumaksuja.

2.5 Tilapäisen kotona annettavan palvelun maksut

arviointijakson tilapäinen maksu	12,00 €, laskutetaan enintään 1 x vrk
kotihoidon tilapäinen maksu	12,00 €, laskutetaan enintään 2 x vrk

2.6 Lyhytaikaisen palveluasumisen maksut

Lyhytaikaisen palveluasumisen maksu/pvä	11,40 €
- ateriat laskutetaan toteuman mukaan	

2.7 Muuta huomioitavaa

Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten hoitotuki, edellytetään haettavaksi. Hakeminen on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla. Heitä ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan, samoin yksityisiä palveluntuottajia.

Mikäli asiakkaan palveluntarve muuttuu siten, että se vaikuttaa kuukausimaksun suuruuteen, maksun muutos otetaan huomioon seuraavan kuukauden alusta.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen asumispalvelun (palveluasuminen) asiakkaat kuuluvat pääsääntöisesti koneellisen annosjakelun piiriin, jolloin apteekin annosjakelun maksun maksaa palveluntuottaja. Lääkkeet eivät sisälly kuukausimaksuun. Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelmaan/toteuttamissuunnitelmaan sisällytetään hoitajalta annosjakeluun kuluva aika. Arvion mukaan lääkehuoltoon kuluu keskimäärin tunti kuukaudessa asiakasta kohti. Työaika sisältää Anja-apteekkilistojen ja potilastietojärjestelmän lääkelistojen vastaavuuden tarkistamisen, reseptien uusinnan sekä lääkkeiden toimittamisen asiakkaalle kotiin. Tämä 15 minuutin aika/vko lisätään asiakkaan arvioituun palvelutarveaikaan.

Jatkuvan ja säännöllisen kotona annettavan palvelun sekä pitkäaikaisen asumispalvelun (palveluasuminen) palvelua voidaan toteuttaa myös digitaalisesti esim. lääkeannosautomaatit sekä virtuaalihoivalaitteet. Näiden osalta asiakkailta ei peritä laitemaksua, vaan ne sisältyvät asiakasmaksuun. Etäkäynnin aika lasketaan palveluajan asiakasmaksua määritettäessä.

2.7.1 Sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa asumispalvelussa (palveluasuminen)

Asiakkailta peritään asiakasmaksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaolojaksolta ei peritä asiakasmaksua. Etukäteen sovittujen lomien ajalta ei peritä asiakasmaksua yli 5 päivää ylittävältä ajalta.

Ostopalveluissa asiakas maksaa vuokran ja ateriamaksut sekä tarvikepaketin toteutuman mukaan suoraan palveluntuottajalle.

3. Sosiaalihuoltolain mukaisesta tehostetusta palveluasumisesta perittävät asiakasmaksut

Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joille hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista.

Tehostetussa palveluasumisessa asiakasmaksu koostuu

- Hoidosta, hoivasta, aterioista ja palveluun sisältyvistä tukipalveluista (asiakkaan nettotulojen perusteella määriteltävä maksu)

Asiakasmaksu on 85 % asiakkaan nettokuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset. Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa, maksu määräytyy vain omien tulojen mukaan.

Asiakkaan ensisijaiset etuudet, kuten hoitotuki, edellytetään haettavaksi. Hakeminen on ensisijaisesti asiakkaiden ja omaisten vastuulla. Heitä ohjataan ja neuvotaan tarpeen mukaan, samoin yksityisiä palveluntuottajia.

3.1 Sosiaalihuoltolain mukaisesta pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta perittävän asiakasmaksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16 vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Vuokratuotto vähennettynä tulonhankkimismenoilla
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.
Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tuloina ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Tuloina ei huomioida:

- lapsilisiä ja lapsikorotukset
- elatusapu ja -tuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- sotilasavustus
- rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- opintotuen asumislisä
- toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- perhehoidon kustannusten korvaukset
- kunnan maksama omaishoidon tuen palkkio
- asumistuki (huomioidaan vuokrasta vähennyksenä)

3.2 Tuloista tehtävät vähennykset sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa

Tuloista tehtävät vähennykset:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi tehostetun palveluasumisen vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)

2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ([481/1995](#)) 52 §:ssä tarkoitulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain ([650/1990](#)) 16 §:ssä tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset sosiaalihuoltolain mukaisessa pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa

Tuloista vähennetään asumismenot, joita pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta aiheutuu. Asumismenoista vähennetään mahdollinen Kelan maksama asumistuki.

Tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään automaattisesti sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (48,32€/kk).

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi. Asiakkaan tai hänen edustajansa tulee toimittaa selvitys ei Kela-korvattavista lääkekustannuksista vähintään kolmen kuukauden ajalta.

3.3. Käyttövarat

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja **15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään** 164 €/kk (ikäntyneet), 184€/kk (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat).

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty edellä mainitut palvelua koskevat vähennykset.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 164 €/kk (ikäntyneet), 184€/kk (mielenterveys- ja päihdekuntoutajat).

3.4. Muuta huomioitavaa

Ikääntyneiden tehostetussa palveluasumisessa asiakas voi halutessaan valita käyttövaroillaan kustannettavan tarvikepakedin, joka koostuu seuraavista asiakkaan käyttämistä päivittäistarvikkeista, kuten wc – paperit, talouspaperit/käsipyyhkeet, shampoo, käsien- ja vartalon pesuaineet, pesuvoiteet, suuhygieniatuotteet (perustuotteina hammasharja ja -tahna), perusvoiteet sekä ruokalaput.

Tarvikepakedin hinta on **25 €/kk**.

Asiakkailta peritään asiakasmaksu läsnäolopäiviltä. Mahdolliselta sairaalassaolojaksoilta ei peritä asiakasmaksua. Etukäteen sovittujen lomien ajalta ei peritä asiakasmaksua yli 5 päivää ylittävältä ajalta.

3.5. Sosiaalihuoltolain mukaisen tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoidon maksu

Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoidon maksuna peritään **31,00 €/pvä**. Palvelu sisältää ateriat, asumisen ja hoivan.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tehostetun palveluasumisen lyhytaikaishoidon maksuna peritään **11,40 € /pvä**. Toteutuneista aterioista peritään **enintään 14,85 €/pvä** (sisältää kaikki ateriat).

Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

4. Kehitysvammalain mukaisesta palveluasumisesta ja tehostetusta palveluasumisesta perittävät asiakasmaksut

Kehitysvammaisille henkilöille järjestetään palvelut ja tukitoimet ensisijaisesti vammaispalvelulain (380/1987) nojalla siltä osin kuin ne ovat hänen palvelutarpeeseensa nähden riittäviä ja sopivia sekä hänen etunsa mukaisia.

Kehitysvammalain (519/1977) mukainen palvelu on ensisijainen silloin, jos vammais-

palvelulain mukaiset palvelut ja tukitoimet eivät ole asiakkaalle riittäviä tai sopivia tai mikäli palvelu on esimerkiksi asiakasmaksusäännökset huomioon ottaen asiakkaalle edullisempaa kuin vastaava vammaispalvelulain mukainen palvelu.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaan erilaiset palvelut ja tukitoimet, joita kehitysvammaisen henkilö tarvitsee asumisen järjestämisen turvaamiseksi, tulevat kunnan tai kuntayhtymän maksettavaksi eikä vammaiselta henkilöltä voida periä niistä hoito- ja palvelumaksuja. Palvelu on sellaista (henkilökunnan antamaa) ohjausta ja apua, jota henkilö vammastaan johtuvasta syystä tarvitsee, esimerkiksi siivouksessa, ruuanlaitossa, syömisessä, pukeutumisessa ja henkilökohtaisessa hygieniassa.

Sekä kehitysvammaisten erityishuoltona annettavassa asumispalvelussa, että vammaispalvelulain mukaisessa palveluasumisessa asiakkaan maksettavaksi jäävät tavanomaiseen asumiseen ja elämiseen liittyvät kulut. Maksua ei voi periä henkilökunnan antamasta hoivasta ja tuesta.

4.1 Pitkäaikaisen asumisen ylläpitomaksu

Erityishuollon asumispalveluissa asukkaalta voidaan periä ylläpitomaksu asumisesta sekä ravinnosta ja muusta ylläpidosta aiheutuvia kuluista. Maksu voidaan periä henkilön maksukyvyn mukaan. Maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Maksun tulee määräytyä todellisen käytön mukaan ja asiakkaalla tulee olla mahdollisuus valita, käyttääkö hän palvelua vai ei. Muun ylläpidon maksuna peritään palveluasumisessa **25,00 €/kk** (maksu voidaan periä ainoastaan ryhmämuotoisesta asumisesta) ja tehostetussa palveluasumisessa **40 €/kk**.

Muuhun ylläpitomaksuun palveluasumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhelimen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja astiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvikkeet)
- yhteisten tilojen siivousvälineet, puhdistusaineet, käsidesin, saippuan ja shampoon
- yhteisten tilojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet.

Muuhun ylläpitomaksuun tehostetussa palveluasumisessa sisältyy

- informaatiokuluja (yhteisissä tiloissa käytössä olevien informaatiolähteiden osalta, kuten esimerkiksi televisio, sanomalehti, nettiyhteys, mahdollisuus puhelimen käyttöön tarvittaessa)
- yhteisessä ruoan valmistuksessa ja säilytyksessä tarvittavat kodinkoneet ja astiat
- yhteiset harrastus- ja viriketarvikkeet
- yleiseen viihtyvyyteen liittyvät kulut (yhteisten tilojen kalusteet ja sisustustarvikkeet)
- yhteisten tilojen ja asuntojen siivousvälineet ja puhdistusaineet sekä yhteisten tilojen käsidesin, saippuan ja shampoon
- yhteisten tilojen ja asuntojen WC-paperit, käsipyyhepaperit ja roskapussit
- vaatehuoltoon liittyvät koneet ja laitteet ja pesuaineet.

4.2 Lyhytaikaisen asumisen maksu

Asiakasmaksuna peritään **11,40 €/pvä**, joka sisältää majoituksen ja muun ylläpidon. Toteutuneista aterioista peritään **enintään 14,85 €/pvä** (sisältää kaikki ateriat). Muu palveluntuottaja perii hankintasopimuksen tai muun sopimuksen mukaisen kohtuullisen ateriamaksun suoraan asiakkaalta tai sopimuksen mukaan kuntayhtymältä.

Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

Asiakasmaksut laskutetaan myös alle 16-vuotiailta silloin, kun kyseessä on ympärivuorokautinen lyhytaikaishoito. Päivähoidosta ei peritä asiakasmaksuja.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/734 4 §:ssä todetaan, että kehitysvammaisten ylläpidosta voidaan periä maksu lukuun ottamatta alle 16-

vuotiaalle annettavaa osittaista ylläpitoa. Osittaisen ylläpidon käsitettä ei ole lainsäädännössä määritelty. Jos asiakas on ympärivuorokauden lyhytaikaishoidossa, voidaan tulkita, että kyseessä ei ole osittainen ylläpito ja että häneltä voidaan periä maksu ylläpidosta.

5. Vammaispalvelulain mukaisesta palveluasumisesta perittävät asiakasmaksut

5.1 Pitkäaikaisen asumisen maksu

Vammaispalveluasetuksen (759/1987) 10 §:n mukaan palveluasumiseen kuuluvat asunto sekä asumiseen liittyvät palvelut, jotka ovat välttämättömiä asukkaan jokapäiväiselle suoriutumiselle.

Palveluasuminen voidaan toteuttaa joko vaikeavammaisen henkilön

- omassa omistus-, vuokra- tai muussa vastaavassa asunnossa tai
- palvelutalossa, palveluasumisryhmässä tai muussa asumisyksikössä.

Palveluasumisena tulee kysymykseen sellaisen asunnon järjestäminen, jossa henkilö asunnossa toteutetuilla erityisjärjestelyillä pystyy vammansa aiheuttamista rajoitteista huolimatta suoriutumaan mahdollisimman itsenäisesti tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaispalvelulain (380/1987) 8 §:n ja – asetuksen (759/1987) 10 § ja 11 §:n nojalla myönnetystä palveluasumisesta ei peritä asiakasmaksua.

Palveluasumiseen liittyvät erityiskustannukset ovat saajalleen maksuttomia. Näitä erityiskustannuksia ovat kustannukset niistä palveluista, joita henkilö tarvitsee vammansa tai sairautensa takia välttämättä suoriutuakseen jokapäiväisessä elämässään. Tavanomaiset, kaikille kuuluvat kustannukset, kuten vuokra tai vastike ja ruuan raaka-aineet ja pesuaineet eivät kuulu korvattaviin palveluasumisen erityiskustannuksiin.

5.2 Lyhytaikaisen asumisen maksu

Asiakasmaksuna peritään **11,40 € /pvä**, joka sisältää majoituksen ja muun ylläpidon. Toteutuneista aterioista peritään **enintään 14,85 € / päivä** (sisältää kaikki ateriat).

Muu palveluntuottaja perii hankintasopimuksen tai muun sopimuksen mukaisen kohtuullisen ateriamaksun suoraan asiakkaalta. Lääkkeet ja henkilökohtaiset tarvikkeet kuuluvat asiakkaan itse kustannettaviksi.

6. Laitospalveluista perittävät asiakasmaksut

Sosiaalihuollon laitospalvelua määrittelee sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 14 § ja 22 §, laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977) 2 § ja 35 § sekä päihdehuoltolaki 41/1986 7 §.

Sosiaalihuollon laitospalvelu on hoidon ja kuntouttavan toiminnan järjestämistä jatkuvaa hoitoa antavassa sosiaalihuollon toimintayksikössä. Laitospalvelua voidaan järjestää lyhytaikaisesti tai pitkäaikaisesti. Pitkäaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa laitoksessa vain, jos se on henkilön terveyden tai turvallisuuden kannalta perusteltua, tai siihen on muu laissa erikseen säädetty peruste. Pitkäaikaiseen hoitoon sisältyy ravinto, lääkkeet, puhtaus sekä hyvinvointia edistävät palvelut.

Päihdehuollossa annettavaa laitospalvelua kutsutaan usein päihdehuollon laitostuntoutukseksi.

Asiakkailta perittävistä maksuista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (1992/734) ja -asetuksessa (1992/912).

Laitospalvelun osalta lainsäädännössä on säädökset mm. huomioon otettavista tuloista, mahdollisista vähennyksistä, käyttövarojen vähimmäismäärästä, lyhytaikaisen hoidon osalta maksujen enimmäismäärästä ja maksukatosta.

Pitkäaikaisessa laitospalvelussa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyn mukaan tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset. Jos kuitenkin kumpikin puolisoista on pitkäaikaisessa laitospalvelussa, maksu määräytyy vain omien tulojen mukaan.

Lisäksi kunnan tulee ottaa luonnollisesti huomioon lainsäädännössä olevat, maksuja koskevat yleissäännökset.

6.1. Pitkäaikaisesta laitospalvelusta perittävän maksun perusteena olevat tulot

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16 vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Eläkevakuutuksen tuotto (pääomalle kertynyt tuotto)
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.
Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta vammaistukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tuloina ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Tuloina ei huomioida:

- lapsilisiä ja lapsikorotukset
- elatusapu ja -tuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- sotilasavustus
- rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- opintotuen asumislisä
- toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- perhehoidon kustannusten korvaukset
- kunnan maksama omaishoidon tuen palkkio

6.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa laitospalvelussa

Tuloista tehtävät vähennykset:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa [\(26/2011\)](#) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi laitospalvelun vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain [\(481/1995\) 52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain [\(650/1990\) 16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset

kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

6.3 Käyttövarat

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja **15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 110 €/kk.**

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on tehty edellä mainitut palvelua koskevat vähennykset.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 110 €/kk.

6.4 Lyhytaikainen laitospalvelu

- lyhytaikaisesta laitoshoidosta peritään **48,90 €/pvä** ja maksukaton täyttymisen jälkeen **22,50 €/pvä**
- osavuorokautisesta hoidosta peritään **22,50 €/pvä**
- Erytishuollossa lyhytaikaisen kuntouttavan laitoshoidon maksu on 16,90 € hoitopäivältä. Maksukaton täyttymisen jälkeen lyhytaikainen kuntouttava hoito on maksutonta.

7. Perhehoidosta perittävät asiakasmaksut

Perhehoidolla tarkoitetaan henkilön hoidon, kasvatuksen tai muun huolenpidon järjestämistä toimeksiantosopimuksella joko hoidettavan omassa kodissa tai perhehoitajan yksityiskodissa tai ammatillista perhehoitoa, jota annetaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 7 §:ssä tarkoitetun luvan perusteella ammatillisessa perhehoidossa (perhehoitolaki 263/2015).

Perhehoito on sosiaalipalvelua, jossa sosiaalihuollon asiakkaalle annetaan hoitoa tai huolenpitoa lupaviranomaisilta saadun luvan perusteella toimivassa ammatillisessa perhehoidossa tai toimeksiantosopimuksella hoidettavan omassa kodissa tai perhehoitajan yksityiskodissa.

Palvelun järjestäjä tekee perhehoidosta toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa.

Pitkäaikaisessa perhehoidossa asiakasmaksu määräytyy asiakkaan maksukyvyyn mukaan tulojen perusteella. Maksu voi olla enintään 85 % hoidossa olevan nettokuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen nettokuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu on 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty palvelua koskevat vähennykset.

7.1 Pitkäaikaisesta perhehoidosta perittävän maksun perusteena olevat tulot

Jos perhehoito myönnetään erityishuoltona, voidaan periä ainoastaan ylläpitomaksu kuten kehitysvammalain mukaisessa palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa.

Asiakasmaksua määrättäessä otetaan huomioon asiakkaan **nettotulot**.

Huomioon otettavat tulot:

- Eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet, kuten elinkorko ja syytinki
- Eläkettä saavan hoitotuki
- Alle 16 vuotiaan vammaistuki
- 16 vuotta täyttäneen vammaistuki
- Palkkatulot ja palkkiot
- Muut verosta vapaat tulot tulonhankkimiskustannuksilla vähennettynä
- Pääomatulot, kuten osinko-, korko- ja vuokratulot, sijoitusrahaston vuosituotto ja osakesäästötilan osingot
- Opintoraha ja aikuiskoulutustuki
- Lasten kotihoidon tuki
- Opintojen johdosta suoritettavat jatkuvat tai vuosittain toistuvat apurahat ja muut avustukset otettaisiin huomioon siltä osin kuin ne ovat veronalaista tuloa
- Laskennallinen metsätulo, jolla tarkoitetaan tässä laissa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain ([1142/2005](#)) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.
Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Tulot, joita ei huomioida:

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa veteraanilisää ei oteta tulona huomioon. Tuloina ei oteta huomioon myöskään lapsen elatuksesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettua lapsen elatusapua.

Tuloina ei huomioida:

- lapsilisiä ja lapsikorotukset
- elatusapu ja -tuki
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut sekä muut satunnaiset ja kertaluonteiset tulot ja tiettyyn tarkoitukseen myönnetty avustus
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- sotilasavustus
- rintamalisä, ylimääräinen rintamalisä ja veteraanilisä
- opintotuen asumislisä
- toimeentulotukena maksettavaa toimintaraha ja matkakorvaus
- kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus

- työvoimapolitiittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- perhehoidon kustannusten korvaukset
- kunnan maksama omaishoidon tuen palkkio

7.2 Tuloista tehtävät vähennykset pitkäaikaisessa perhehoidossa

Tuloista tehtävät vähennykset:

- 1) asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset
- 2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa ([26/2011](#)) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana
- 3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana
- 4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen asiakkaalle määräämän edunvalvojan palkkion perusmaksu sekä edunvalvontavaltuutetun palkkio, kuitenkin enintään edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Lisäksi perhehoidon vähennyksenä huomioidaan edellisen asunnon kuluista:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut enintään viimeisten kuuden kuukauden ajalta (välttämättömät; yhtiövastike, kiinteistövero, pakollinen kotivakuutus, kohtuulliset lämmityskulut, sähkö)
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ([481/1995](#)) [52 §:ssä](#) tarkoitetulta vuokralaisen irtisanomisajalta; (välttämättömät; vesimaksu, pakollinen kotivakuutus, sähkö)
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain ([650/1990](#)) [16 §:ssä](#) tarkoitettu käyttövastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta. (välttämättömät; käyttövastike, pakollinen kotivakuutus, sähkö)

Tuloista vähennetään ainoastaan todelliset asumismenot. Asiakkaan tulee ilmoittaa viipymättä, mikäli hänen omistamansa asunto myydään puolen vuoden sisällä tai asumisoikeusasunnon asumisoikeus päättyy kolmen kuukauden sisällä.

Tuloista tehtävät erityiset vähennykset pitkäaikaisessa perhehoidossa

Tuloista vähennetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa ([559/1994](#)) tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset, joihin asiakas on oikeutettu saamaan korvausta sairausvakuutuslain nojalla. Lääkekustannukset vähennetään automaattisesti sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena (48,32€/kk).

Muiden kuin sairausvakuutuslain mukaan korvattavien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden ja perusvoiteiden kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen edustajansa hakemuksesta siltä osin kuin lääkemääräyksen tehnyt terveydenhuollon ammattihenkilö on arvioinut ne asiakkaan terveydelle tarpeellisiksi. Asiakkaan tai hänen edustajansa tulee toimittaa selvitys ei Kela-korvattavista lääkekustannuksista vähintään kolmen kuukauden ajalta.

7.3. Käyttövarat

Asiakkaan omaan käyttöön jää käyttövaroja **15 % edellisessä kohdassa mainittujen vähennysten jälkeisistä nettotuloista, kuitenkin vähintään 164 €/kk.**

Jos asiakas on välittömästi ennen palvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avoliitossa ja hänen tulonsa ovat suuremmat kuin puolison tulot, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu saa olla enintään 42,5 prosenttia puolisojen yhteenlasketuista nettokuukausituloista, joista on ensin tehty palvelua koskevat vähennykset.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön tulee kuitenkin jäädä vähintään 164 €/kk.

7.4 Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikaisesta perhehoidosta peritään **39,50 €/pvä** ja osavuorokautisesta perhehoidosta **19,80 €/pvä.**

Jos perhehoito myönnetään erityishuoltona, voidaan periä ainoastaan ylläpitomaksu kuten kehitysvammalain mukaisessa palveluasumisessa ja tehostetussa palveluasumisessa.

8. Omaishoidon maksut

Omaishoitajan lakisääteisen vapaan aikaisesta hoidettavan hoidosta peritään asiakasmaksua 11,40€/vuorokausi.

Omaishoitajalle järjestettävän virkistysvapaan aikaisesta hoidettavan hoidosta peritään alle neljä tuntia kestävältä ajalta 10 € ja neljä tuntia tai yli kestävältä ajalta 16 €.

9. Tuetun asumisen asiakasmaksut (ikäntyneet, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, vammaiset ja kehitysvammaiset)

Tuettu asuminen on sosiaalipalvelua, joka tukee asiakkaan itsenäistä asumista tai itsenäiseen asumiseen siirtymistä. Tuetussa asumisessa asiakasta tuetaan sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla. Tuettuun asumiseen kuuluva sosiaaliohjaajan neuvonta ja ohjaus ovat asiakkaalle maksutonta, muista palveluista voidaan veloittaa palveluun määritelty asiakasmaksu.

10. Palveluseteli

Asiakas voi valita tarvitsemansa palvelun toteutettavaksi palvelusetelillä säännöllisessä kotihoidossa, ikääntyneiden pitkäaikaisessa palveluasumisessa ja ikääntyneiden tehostetussa palveluasumisessa. Tällöin asiakas valitsee Kymsoten hyväksymistä palveluntuottajista sen, jolta palvelun ostaa. Asiakas maksaa omavastuuosueen suoraan palveluntuottajalle. Palvelusetelin omavastuu lasketaan asiakasmaksun periaatteiden mukaisesti.

Omaishoidon lakisääteisen vapaan aikaisen hoidon järjestämisessä yhtenä vaihtoehtona on palveluseteli (yöpäivörokokautisen hoivan palveluseteli, kotiin annettava salduseteli). Yöpäivörokokautisen hoivan palvelusetelissä asiakas maksaa omavastuusuuden (11,40€/vrk) suoraan palveluntuottajalle. Kotiin annettavalla saldusetelillä toteutettavasta palvelusta ei peritä omavastuusuutta.